

Počet zmínek: 1

Online: 1 |

Seskupeno dle: Typu média

Seřazeno dle: Datum vydání - od nejnovějších

Online 1

Roman Válek: Před dvaceti lety se nám ‚barokářům‘ smáli

[přejít na web](#), [zobrazit sken](#)

Online, Datum publikace: 16.06.2025 11:14:00, Datum importu: 16.06.2025 11:52:39, Zdroj: klasikaplus.cz, Autor: Karla Hofmannová, Rubrika: RozhovorPlus, Periodicita: Denně, Provozovatel: klasikaplus.cz, Země: CZ, AVE: 5 000 Kč, GRP: 0,11, OTS: 10 000, Měsíční návštěvnost: 9 628, RU/den: 10 000
„Julius Caesar v Egyptě patří k titulům, o kterých se říká, že jsou ‚operou oper‘.“

„Sáhli jsme po kratší verzi, kterou realizoval německý kontratenorista Andreas Scholl společně se sopranistkou Cecilií Bartolí pro festival ve Versailles.“

„Jsou tam tři kontratenoři, a to jsou dokonce dva kontratenorové party škrtnuté.“

Roman Válek je dirigentem, který se začátkem devadesátých let vydal cestou barokní hudby, zejména opery. Že to byla volba dobrá, prokázal množstvím premiér, které realizoval na znojemském festivalu se souborem Czech Ensemble Baroque. Nyní ho 19. června čeká premiéra Händelovy opery Julius Caesar v Egyptě na scéně opery **Národního divadla moravskoslezského**. Nejen o této opeře jsme s dirigentem vedli rozhovor.

Barokní opery jsem zvyklý slyšet například na festivalech, ale na scéně operního divadla v Ostravě myslím ještě nezazněl žádný barokní titul...

Klasické operní scény skutečně barokní tituly uvádějí jen výjimečně. V poslední době je to třeba Alcina v Janáčkově divadle v Brně. A je to skutečně poprvé, co zazní na scéně **divadla moravskoslezského** barokní opera. Tento žánr se těší stále větší oblibě a i klasické operní domy začínají uvádět barokní tituly. Je však potřeba, aby k tomu měly odpovídající historický hudební aparát s poučenými interprety a se zpěváky, kteří tento žánr umí zpívat. A proto vznikla tahle koprodukce s Hudebním festivalem Znojmo a s orchestrem Czech Ensemble Baroque.

Ve Znojmě je už barokní operní tradice mnoholetá?

To už je dvacet jedna let, co jsme spolu s ředitelem festivalu Jiřím Ludvíkem zahájili tradici hudebních Festivalů jak víno ve Znojmě! Tenkrát poprvé to byly jen tři dny, ale na položení základního kamene festivalu stačily. U příležitosti 320. výročí narození Georga Friedricha Händela a Johanna Sebastiana Bacha jsme tehdy uvedli Händelovu operu Acis a Galathea. Od té doby pokaždé zazněla nějaká jiná barokní produkce, většinou operní. Abychom to mohli dělat, založili jsme Czech Ensemble Baroque a snažíme se o co největší interpretační autenticitu. I to je důvod, proč spolu **Národní divadlo moravskoslezské** a Festival Znojmo spojili všechny síly, aby mohlo být představení Julius Caesar v Egyptě uvedeno na scéně jak ostravské opery, tak znojemského festivalu v plné parádě.

Julius Caesar v Egyptě od Georga Friedricha Händela je opera dost známá...

Je to dílo, které od svého vzniku, tedy od své premiéry v Královském divadle v Londýně v roce 1724, takzvaně „nesešlo z jeviště“. Hraje se nepřetržitě na různých scénách a v nejrůznějších úpravách, ale hraje se pořád. Patří k titulům, o kterých se říká, že jsou „operou oper“. Samozřejmě, že dnes se už v původní verzi nehraje. Ale sáhli jsme po kratší verzi, kterou realizoval německý kontratenorista Andreas Scholl společně se sopranistkou Cecilií Bartolí pro festival ve Versailles a která zazní i na znojemském hudebním festivalu. Tuto verzi tedy uvidí a uslyší publikum na premiéře v ostravském Divadle A. Dvořáka.

Co je vlastně na té opeře tak zvláštního? Píše se, že je unikátní a že je velmi nákladná...

Především je nesmírně náročná, a to jak na pěvecké a hudební provedení, tak i na provedení jevištní. Baroko, to je především exkluzivní podívaná a v Divadle A. Dvořáka je dobře možné vytvořit neobarokní prostor. To je úkolem především scénografa Daniela Dvořáka a režiséra Jiřího Nekvasila, ale týká se to i například orchestřiště. Bude posazeno o něco výš, aby korespondovalo dobře jak se zpěváky, tak s publikem. Ale především je zde složité pěvecké obsazení. Jsou tam tři kontratenori – Caesar, Sesto a Ptolemaios, a to jsou dokonce dva kontratenorové party škrtnuté. Každý part kontratenoru je jiný, podle jejich charakteru, ale jejich árie jsou vyvážené jak v náročnosti, tak i v ekvilibristice partů. Jsou to všechno zahraniční umělci, což generuje velké vedlejší náklady. I proto se spojil Festival Znojmo s ostravskou operou do koprodukce.

Jak je to vlastně s barokní hudbou? Někdy vidíme malá nástrojová obsazení a jindy zase obrovský provozovací aparát? Jak to bude tentokrát?

Baroko chtělo především ohromovat. Je to o neustálém hledání a dotváření a nikdy nebylo nic přesně předepsané a dané. Při interpretaci notových zápisů musíte znát praxi, pravidla, jak skladatel hudbu zapisoval. Je to analogické populární hudbě, je dán rytmus, první hlas, generálbas a to uprostřed si musíte vytvořit jen podle pokynů, kdo má hrát – flétny, hoboje, klariny, housle a samozřejmě nesmí chybět harfa. A jistě, že hudba u monumentální opery, jako je tahle, musí znít monumentálně! A protože se hraje na originální nástroje, je to podstatně měkčí a barevnější. Jsou tu i další triky, jako je další orchestr přímo na scéně či za scénou, ale to už nebudu prozrazovat.

Ale o čem opera je, to prozradit můžete?

Jistě, vždyť to se dá najít i na internetu. Je to volně, až pohádkově zpracovaný historický milostný příběh, který mimochodem je i zfilmován. Julius Caesar dobude Alexandrii a vítá ho Ptolemaios jako král Egypta. Dárek, hlava Caesarova protivníka Pompeia, Caesara rozzlobil. A proto ho v přestrojení vyhledala Ptolemaiova sestra Kleopatra, které jde o život. Caesar netuší, že nejde o služebnou a bezhlavě se zamiluje. Trochu romantiky měli rádi i v baroku! Třetí jednání končí láskou a spojenectvím Kleopatry s Césarem a smrtí Ptolemaia. Historie byla vždy krutá. V opeře jsou tedy proti sobě dva tábory: Římané – Caesar, Kornelie, její syn Sestus – a Egyptané – Kleopatra, Ptolemaios a Achillas. To je intrikán, který nakonec přejde na stranu Kleopatry. Je to taková renesanční shakespearovská zápleтка, která je dramaticky, a tedy i divadelně atraktivní.

A jaké je tedy obsazení, to také můžete už prozradit?

To je také pokud vím už na stránkách divadla, takže to není tajemství. Caesara bude zpívat Andreas Scholl (kontratenor), Kleopatru Doubravka Novotná (soprán), Kornelii Monika Jägerová (alt), Sesta, syna Kornelie, Valer Sabadus (kontratenor), Ptolemaia (kontratenor) Franco Klisović a postavu intrikána Achilla basista Michal Marhold. Snad mohu prozradit, že ve Znojmě ho bude zpívat Adam Plachetka. Snad bude čtenáře zajímat, kdy budou jednotlivá představení. Premiéra v Ostravě bude 19. června, další reprízy budou 21., 22., 25. a 26. června. Ve Znojmě pak budou tři představení, 10., 12. a 13. července. Každá lokalita má svůj charakter, a tedy i provedení budou rozdílná, takže jistě stojí za to je porovnat.

Napadá mne, že před padesáti nebo sto léty jistě nebyli kontratenori. Jak byly jejich role po celou dobu obsazovány?

To je velmi zajímavá otázka. Opravdu se to vždy řešilo případ od případu, podle toho, jaké hlasy byly k dispozici. Základní informaci podává Anna Hostomská ve své knize Průvodce operní tvorbou. U Césara udává baryton, a já mám ještě nahrávku společnosti Eterna z NDR, kde ho zpívá Theo Adam, tehdy slavný barytonista. Sestus je udáván jako tenor, Ptolemaios bas, Nireus bas a Achillas baryton. Praxe však byla opravdu různá. Sestus býval kalhotkovou rolí a zpívala ho prý i za Händela altistka, ale prý to byla mužatka s hlubokým kontraaltem, kdo ví, jak to působilo. Caesar jako baryton mohl působit docela přirozeně. Dnešní interpret Andreas Scholl je již vyzrálým pěvcem a jeho kontratenor působí mužně, což je pro tuhle roli ideální. Ono se opravdu může obsazení variovat, což se po celou dobu uvádění opery dělo, ale Kleopatra a Caesar by měli zůstat jako soprán a kontratenor, to dělá základní charakteristiku celé opery. Ale záleží jistě i na vkusu publika a sám jsem zvědavý, jak to ostravské publikum přijme.

Nabízí se otázka, proč jste se dal vlastně na barokní hudbu. Tehdy před dvaceti léty to ještě nebyla móda, jako dnes...

To tedy nebyla! (smích) Vlastně jsem sklízel za tuhle volbu spíš posměch. Je pravda, že nebyly odpovídající nástroje, bylo málo repertoáru a málokdo věděl, jak tu hudbu vlastně hrát. Smáli se nám, že tohle hrají jen ti, co neumí pořádně hrát, co jen vržou. Pokud jde o mne, já byl takový zájmově rozevlátý a nejprve jsem moc nevěděl, co se sebou. Hrál jsem klarinet, a to i v cimbálce, pak dixieland, rock, mezitím jsem musel na vojnu, takže do AUSu – Armádní umělecký

soubor Víta Nejedlého, to už dnes málokdo ví, co to bylo – a pak zase zpět na JAMU, dirigování a sbormistrovství. Vedl jsem Brněnský akademický sbor a tehdy, tuším, že to byl rok 1991, přijel do Brna flétnista a muzikolog Andreas Kröper a tehdejší Akademie staré hudby na Filosofické fakultě se zde stala zárodkem, ze kterého začal růst zájem nejen budoucích interpretů, ale i hudebních vědců. Dnes existuje díky úsilí a nadšení cembalistky, a dnes již dokonce budoucí rektorky JAMU, Barbary Marii Willi, Katedra varhanní a historické interpretace, která vychovává špičkové interprety v oblasti barokní hudby. A já se moc těším, že budu moci s nimi spolupracovat.

Co vás osobně vlastně na barokní hudbě nejvíc baví?

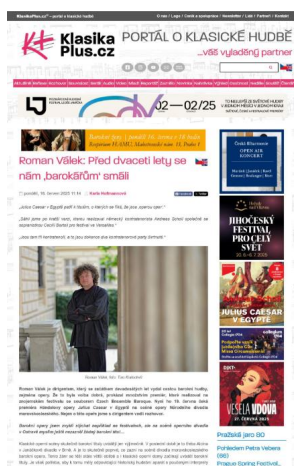
Nejspíš volnější styl interpretace a privátní systém realizace. Před revolucí jsme byli zvyklí, že hudba a divadlo se dají provozovat jen příspěvkovými organizacemi, kde jsou všechny vztahy předem dané, financování schválené předem, smlouvy uzavřené, práce s umělci svázané pevnými smlouvami a odbory. A najednou jsou tu možnosti si složit sám cast, tedy obsazení, můžeš pozvat hosty odkud chceš, ale musíš si na to sehnat peníze. A pak, v první řadě, ta možnost tvůrčí svobody, možnost objevovat a dotvářet zvuk, sice podle pravidel, ale variačně. Andreas Kröper mě tehdy oslovil, jestli bychom s Brněnským akademickým sborem nastudovali Bachovy Janovy pašije, že bychom to natočili. Slyšel, že máme blízko k baroknímu frázování a k deklamaci. Pozval do České republiky výborné hráče ze sedmi zemí a sólisty z berlínské Komische Oper najednou jsme zde, mimo státní struktury, vytvořili úžasné dílo. Samozřejmě to musel někdo financovat, tehdy za tím stálo londýnské nakladatelství Pickwick Allegro, společně s brněnskou univerzitou. Bylo to pro mě jako zjevení, byl jsem fascinovaný.

A ta fascinace pokračovala dál jak?

Těžce, ale s nadšením. Založil jsem barokní hudební školu, nejprve v Rajnochovicích, pak jsme působili v Kelči a teď jsme v Holešově. Za těch dvacet let jsme vychovali novou generaci instrumentalistů, kteří do toho šli s nadšením. Stálo je to hodně úsilí i financí, staré barokní nástroje je potřeba restaurovat, repliky jsou zase nové, ale také drahé a potřebují se vyhrát. Některé nástroje se podařilo získat ze zahraničí, některé tady u nás z depozitářů. Ale především je to práce restaurátorská! Teď mám na mysli zejména notový materiál. Ta spousta skladeb, která vznikala nejen v našich zemích, ale po celé Evropě, někde leží v archívech a je potřeba je obnovit. Naši čeští skladatelé byli plodní a žádaní, sice jsme se v dějinách hudby učili o skladatelích českého baroka, ale to nejsou jen ty špičky, jako například Vejvanovský, Voříšek, Mysliveček nebo rodina Stamiců. To je spousta kantorů a regenschori, kteří psali hudbu pro církve, a ta se většinou hrála jen jednou. A najít ten třpytivý diamant, to dá práci. Velcí barokní skladatelé mají spoustu hudby, o které nevíme. Hraje se jen zlomek z toho. Vždyť Mozartovo Requiem málem taky upadlo v zapomenutí, nebyť podnikavé a potřebné vdovy Constanze.

Co je tedy nyní vaším cílem? Barokní hudba je už uznávána. Co teď tedy dál?

Cílem je barokní hudbu více praktikovat a vytvořit profesionální ansámblы se specializovanými hráči. Ti do toho investovali, pořídili si kvalitní nástroje, to je samo o sobě velmi nákladné a investovali i do své odborné a umělecké erudice. Proto je žádoucí, aby tato barokní hudba byla uznávána jako rovnoprávný žánr. Dnes už existují natolik špičkové soubory, které stojí vedle těch klasických, jak po stránce technické, tak umělecké. A trůfám si říct, že je o barokní hudbu u publika stále větší a větší zájem. Alespoň představení Julius Caesar v Egyptě zaznamenává obrovský zájem publika a mám za to, že jsou všechna představení vyprodána! A já se moc těším, jaká bude reakce publika; věřím, že ho neklameme.

a se zpěváky, kteří tento žánr umí zpívat. A proto vznikla tahle koprodukce s Hudebním festivalem Znojmo a s orchestrem Czech Ensemble Baroque.

Ve Znojmě je už barokní operní tradice mnoholetá?

To už je dvacet jedna let, co jsme spolu s ředitelem festivalu Jiřím Ludvíkem zahájili tradici hudebních Festivalů jak víno ve Znojmě! Tenkrát poprvé to byly jen tři dny, ale na položení základního kamene festivalu stačily. U příležitosti 320. výročí narození Georga Friedricha Händela a Johanna Sebastiana Bacha jsme tehdy uvedli Händelovu operu *Acis a Galathea*. Od té doby pokaždé zazněla nějaká jiná barokní produkce, většinou operní. Abychom to mohli dělat, založili jsme **Czech Ensemble Baroque** a snažíme se o co největší interpretační autenticitu. I to je důvod, proč spolu Národní divadlo moravskoslezské a Festival Znojmo spojili všechny síly, aby mohlo být představení *Julius Caesar* v Egyptě uvedeno na scéně jak ostravské opery, tak znojemského festivalu v plné parádě.

Julius Caesar v Egyptě od Georga Friedricha Händela je opera dost známá...

Je to dílo, které od svého vzniku, tedy od své premiéry v Královském divadle v Londýně v roce 1724, takzvaně „nesešlo z jeviště“. Hraje se nepřetržitě na různých scénách a v nejrůznějších úpravách, ale hraje se pořád. Patří k titulům, o kterých se říká, že jsou „operou oper“. Samozřejmě, že dnes se už v původní verzi nehraje. Ale sáhli jsme po kratší verzi, kterou realizoval německý kontratenorista Andreas Scholl společně se sopranistkou Cecilií Bartolli pro festival ve Versailles a která zazní i na znojemském hudebním festivalu. Tuto verzi tedy uvidí a uslyší publikum na premiéře v ostravském Divadle A. Dvořáka.

Julius Caesar v Egyptě – foto/zdroj: NDM – Martin Popelář

Co je vlastně na té opeře tak zvláštního? Píše se, že je unikátní a že je velmi nákladná...

Především je nesmírně náročná, a to jak na pěvecké a hudební provedení, tak i na provedení jevištní. Baroko, to je především exkluzivní podívaná a v Divadle A. Dvořáka je dobře možné vytvořit neobarokní prostor. To je úkolem především scénografa Daniela Dvořáka a režiséra Jiřího Nekvasila, ale týká se to i například orchestřiště. Bude posazeno o něco výš, aby korespondovalo dobře jak se zpěváky, tak s publikem. Ale především je zde složité pěvecké obsazení. Jsou tam tři kontratenori – Caesar, Sesto a Ptolemaios, a to jsou dokonce dva kontratenorové party škrtnuté. Každý part kontratenoru je jiný, podle jejich charakteru, ale jejich árie jsou vyvážené jak v náročnosti, tak i v ekvilibristice partů. Jsou to všechno zahraniční umělci, což generuje velké vedlejší náklady. I proto se spojil Festival Znojmo s ostravskou operou do koprodukce.

Jak je to vlastně s barokní hudbou? Někdy vidíme malá nástrojová obsazení a jindy zase obrovský provozovací aparát? Jak to bude tentokrát?

Baroko chtělo především ohromovat. Je to o neustálém hledání a dotváření a nikdy nebylo nic přesně předepsané a dané. Při interpretaci notových zápisů musíte znát praxi, pravidla, jak skladatel hudbu zapisoval. Je to analogické populární hudbě, je dán rytmus, první hlas, generálbas a to uprostřed si musíte vytvořit jen podle pokynů, kdo má hrát – flétny, hoboje, klavíry, housle a samozřejmě nesmí chybět harfa. A jistě, že hudba u monumentální opery, jako je tahle, musí znít monumentálně! A protože se hraje na originální nástroje, je to podstatně měkčí a barevnější. Jsou tu i další triky, jako je další orchestr přímo na scéně či za scénou, ale to už nebudu prozrazovat.

Ale o čem opera je, to prozradit můžete?

Jistě, vždyť to se dá najít i na internetu. Je to volně, až pohádkově zpracovaný historický milostný příběh, který mimochodem je i zfilmován. Julius Caesar dobude Alexandrii a vítá ho Ptolemaios jako král Egypta. Dárek, hlava Caesarova protivníka Pompeia, Caesara rozzlobil. A proto ho v přestrojení

Praha Spring Festival... A příští rok Má vlast s Popelkou?

5. červen 2025 17:47

„Na závěrečný koncert takového velkolepého, oslavného vokálně-instrumentálního díla patří.“ Výsledkem pořadatelského úsilí jsou nezapomenutelné programy, ale čím...

[Číst dál...](#)

AudioPlus | Pavel Trojan: Na letošní Pražské jaro jsme hrdi

4. červen 2025 20:24

Hostující zahraniční orchestry, z toho dokonce hned dva americké, byly výrazným znakem osmdesátého ročníku festivalu Pražské jaro. Ředitel...

[Číst dál...](#)

Rekordní jaro. To osmdesáté, Pražské

4. červen 2025 09:45

Přes třicet tisíc návštěvníků zavítalo na letošní jubilejní osmdesátý ročník Mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro, které uspořádalo...

[Číst dál...](#)

AktuálněPlus

Okolo Hradce vítěznou skladbou v soutěži k osmistému jubileu Hradce Králové

16. červen 2025 10:24

Královéhradecký Smlíšený sbor Jitro vyhlásil u příležitosti osmistého výročí založení města Hradec Králové skladatelskou soutěž. Vítěznou kompozicí pro...

[Číst dál...](#)

Šedesátý Beethovenův Hradec ovládla violoncellistka Anna Meipariani

16. červen 2025 08:47

Ve dnech 10. až 14. června se konal šedesátý ročník Mezinárodní

...na Egyptě, která byla Caesarova přítelkyně. Caesarova láska k ní přesto nebyla projevem vyhledala Ptolemaiova sestra Kleopatra, které jde o život. Caesar netuší, že nejde o služebnou a bezhlavě se zamiluje. Trochu romantiky měli rádi i v baroku! Třetí jednání končí láskou a spojenectvím Kleopatry s Césarem a smrtí Ptolemaia. Historie byla vždy krutá. V opeře jsou tedy proti sobě dva tábory: Římané – Caesar, Kornelie, její syn Sestus – a Egyptané – Kleopatra, Ptolemaios a Achilles. To je intrikán, který nakonec přejde na stranu Kleopatry. Je to taková renesanční shakespearovská zápleтка, která je dramaticky, a tedy i divadelně atraktivní.

Julius Caesar v Egyptě – foto/zdroj: NDM – Martin Popelář

A jaké je tedy obsazení, to také můžete už prozradit?

To je také pokud vím už na stránkách divadla, takže to není tajemství. Caesara bude zpívat Andreas Scholl (kontratenor), Kleopatru Doubravka Novotná (soprán), Kornelii Monika Jägerová (alt), Sesta, syna Kornelie, Valer Sabadus (kontratenor), Ptolemaia (kontratenor) Franco Klisovič a postavu intrikána Achilla basista Michal Marhold. Snad mohu prozradit, že ve Znojmě ho bude zpívat Adam Plachetka. Snad bude čtenáře zajímat, kdy budou jednotlivá představení. Premiéra v Ostravě bude 19. června, další reprízy budou 21., 22., 25. a 26. června. Ve Znojmě pak budou tři představení, 10., 12. a 13. července. Každá lokalita má svůj charakter, a tedy i provedení budou rozdílná, takže jistě stojí za to je porovnat.

Napadá mne, že před padesáti nebo sto léty jistě nebyli kontratenoi. Jak byly jejich role po celou dobu obsazovány?

To je velmi zajímavá otázka. Opravdu se to vždy řešilo případ od případu, podle toho, jaké hlasy byly k dispozici. Základní informaci podává Anna Hostomská ve své knize Průvodce operní tvorbou. U Césara udává baryton, a já mám ještě nahrávku společnosti Eterna z NDR, kde ho zpívá Theo Adam, tehdy slavný barytonista. Sestus je udáván jako tenor, Ptolemaios bas, Nireus bas a Achilles baryton. Praxe však byla opravdu různá. Sestus býval kalhotkovou rolí a zpívala ho prý i za Händela altistka, ale prý to byla mužatka s hlubokým kontraaltem, kdo ví, jak to působilo. Caesar jako baryton mohl působit docela přirozeně. Dnešní interpret Andreas Scholl je již vyzrálým pěvcem a jeho kontratenor působí mužně, což je pro tuhle roli ideální. Ono se opravdu může obsazení variovat, což se po celou dobu uvádění opery dělo, ale Kleopatra a Caesar by měli zůstat jako soprán a kontratenor, to dělá základní charakteristiku celé opery. Ale záleží jistě i na vkusu publika a sám jsem zvědavý, jak to ostravské publikum přijme.

interpretaci soutěže Beethovenův Hradec. Letošní violoncellové...

[Číst dál...](#)

Výroční ceny OSA za rok 2024 získali Procházka, Savková nebo Pavlica

12. červen 2025 22:47

Jubilejní dvacátý ročník předávání Výročních cen OSA se uskutečnil ve čtvrtek 12. června na scéně pražské Archy+....

[Číst dál...](#)

Doporučeně

Opera Král Roger jako divadelní i hudební báseň

15. červen 2025 08:45

„Král Roger není epický příběh. Spíše jde o výjev, mysterium, podobenství.“ „Vladimír John vyhmátl neskutečnost prostředí i nadčasovost námětu,...

[Číst dál...](#)

Miroslav Srnka: Umění má sílu zostřit naše vnímání

13. červen 2025 10:44

„Už v rané fázi tvorby jsem navrhl, abychom hlasy představitelů obětí neukončili v okamžiku, kdy skončí jejich život.“ „Předloha...

[Číst dál...](#)

Paganini violoncella? Johannes Moser v Opavě dravě, brilantně a duchaplně

12. červen 2025 13:25

„Haydnův koncert v znamenitém provedení Johanna Mosera ukázal, že klasika není nic suchopárného.“ „Po náročných pasážích, kdy převzal...

[Číst dál...](#)

Nejčtenější

Co umí, ukázal v první polovině. Jonathan Tetelman opět v Praze

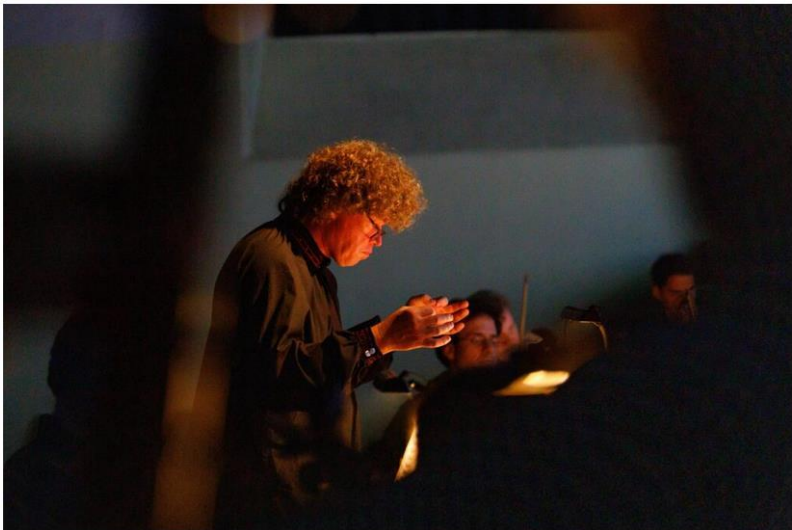
Julius Caesar v Egyptě – foto/zdroj: NDM – Martin Popelář

Nabízí se otázka, proč jste se dal vlastně na barokní hudbu. Tehdy před dvaceti léty to ještě nebyla móda, jako dnes...

To tedy nebyla! (smích) Vlastně jsem sklízel za tuhle volbu spíš posměch. Je pravda, že nebyly odpovídající nástroje, bylo málo repertoáru a málokdo věděl, jak tu hudbu vlastně hrát. Smáli se nám, že tohle hrají jen ti, co neumí pořádně hrát, co jen vržou. Pokud jde o mne, já byl takový zájmově rozevlátý a nejprve jsem moc nevěděl, co se sebou. Hrál jsem klarinet, a to i v cimbálce, pak dixieland, rock, mezitím jsem musel na vojnu, takže do AUSu – Armádní umělecký soubor Víta Nejedlého, to už dnes málokdo ví, co to bylo – a pak zase zpět na JAMU, dirigování a sbormistrovství. Vedl jsem Brněnský akademický sbor a tehdy, tuším, že to byl rok 1991, přijel do Brna flétnista a muzikolog Andreas Kröper a tehdejší Akademie staré hudby na Filosofické fakultě se zde stala zárodkem, ze kterého začal růst zájem nejen budoucích interpretů, ale i hudebních vědců. Dnes existuje díky úsilí a nadšení cembalistky, a dnes již dokonce **budoucí rektorky** JAMU, Barbary Marii Willi, Katedra varhanní a historické interpretace, která vychovává špičkové interprety v oblasti barokní hudby. A já se moc těším, že budu moci s nimi spolupracovat.

Co vás osobně vlastně na barokní hudbě nejvíc baví?

Nejspíš volnější styl interpretace a privátní systém realizace. Před revolucí jsme byli zvyklí, že hudba a divadlo se dají provozovat jen příspěvkovými organizacemi, kde jsou všechny vztahy předem dané, financování schválené předem, smlouvy uzavřené, práce s umělci svázané pevnými smlouvami a odbory. A najednou jsou tu možnosti si složit sám cast, tedy obsazení, můžeš pozvat hosty odkud chceš, ale musíš si na to sehnat peníze. A pak, v první řadě, ta možnost tvůrčí svobody, možnost objevovat a dotvářet zvuk, sice podle pravidel, ale variačně. Andreas Kröper mě tehdy oslovil, jestli bychom s Brněnským akademickým sborem nastudovali Bachovy Janovy pašije, že bychom to natočili. Slyšel, že máme blízko k baroknímu frázování a k deklamaci. Pozval do České republiky výborné hráče ze sedmi zemí a sólisty z berlínské Komische Oper najednou jsme zde, mimo státní struktury, vytvořili úžasné dílo. Samozřejmě to musel někdo financovat, tehdy za tím stálo londýnské nakladatelství Pickwick Allegro, společně s brněnskou univerzitou. Bylo to pro mě jako zjevení, byl jsem fascinovaný.

Foto/zdroj: archiv KlasikyPlus.cz

A ta fascinace pokračovala dál jak?

Těžce, ale s nadšením. Založil jsem barokní hudební školu, nejprve v Rajnochovicích, pak jsme působili v Kelči a teď jsme v Holešově. Za těch dvacet let jsme vychovali novou generaci instrumentalistů, kteří do toho šli s nadšením. Stálo je to hodně úsilí i financí, staré barokní nástroje je potřeba restaurovat, repliky jsou zase nové, ale také drahé a potřebují se vyhrát. Některé nástroje se podařilo získat ze zahraničí, některé tady u nás z depozitářů. Ale především je to práce restaurátorská! Teď mám na mysli zejména notový materiál. Ta spousta skladeb, která vznikala nejen v našich zemích, ale po celé Evropě, někde leží v archívech a je potřeba je obnovit. Naši čeští skladatelé byli plodní a žádaní, sice jsme se v dějinách hudby učili o skladatelích českého baroka, ale to nejsou jen ty špičky, jako například Vejvanovský, Voříšek, Mysliveček nebo rodina Stamiců. To je spousta kantorů a regenschori, kteří psali hudbu pro církev, a ta se většinou hrála jen jednou. A najít ten třpytivý diamant, to dá práci. Velcí barokní skladatelé mají spoustu hudby, o které nevíme. Hraje se jen zlomek z toho. Vždyť Mozartovo Requiem málem taky upadlo v zapomnění, nebyť podnikavě a potřebně vdovy Constanze.

Co je tedy nyní vaším cílem? Barokní hudba je už uznávána. Co teď tedy dál?

11. červen 2025 08:27

„Tetelman je lyrický tenor se štihlým, příjemným zvukem, který by mohl (a měl) zpívat Mozarta a k tomu...”

[Číst dál...](#)

Lear konečně v Praze. Budí rozpaky

10. červen 2025 08:36

„První půlhodinu je divák doslova drcen brutálním zvukem, zejména exponovanými žesťovými nástroji.“ „Představitelé hlavních rolí jsou devízou...”

[Číst dál...](#)

Opera Král Roger jako divadelní i hudební báseň

15. červen 2025 08:45

„Král Roger není epický příběh. Spíše jde o výjev, mysterium, podobenství.“ „Vladimír John vyhmátl neskutečnost prostředí i nadčasovost námětu...”

[Číst dál...](#)

RozhovorPlus

Roman Válek: Před dvaceti lety se nám ‚barokářům‘ smáli

16. červen 2025 11:14

„Julius Caesar v Egyptě patří k titulům, o kterých se říká, že jsou ‚operou oper‘.“ „Sáhli jsme po kratší verzi...”

[Číst dál...](#)

Nadřa Šormová: Stát nohama na zemi

15. červen 2025 13:01

„V Plzni jsem dostávala ty největší role.“ „Smetana nás soprány moc rád neměl.“ „Myslím si však, že...”

[Číst dál...](#)

Kateřina Kněžíková: Zpívat Krále Davida je radost, divadlo mě teď tolik netěší

14. červen 2025 14:45

„Sopránový part je až takzvané nahatý, každá odchylka nebo nepřesnost je slyšet.“ „Nejsem příliš hrr, že bych...”

[Číst dál...](#)

VideoPlus

VideoPlus | Marek Šulc: Opery a literární klasika

Cílem je barokní hudbu více praktikovat a vytvořit profesionální ansámblы se specializovanými hráči. Ti do toho investovali, pořídili si kvalitní nástroje, to je samo o sobě velmi nákladné a investovali i do své odborné a umělecké erudice. Proto je žádoucí, aby tato barokní hudba byla uznávána jako rovnoprávný žánr. Dnes už existují natolik špičkové soubory, které obstojí vedle těch klasických, jak po stránce technické, tak umělecké. A troufám si říct, že je o barokní hudbu u publika stále větší a větší zájem. Alespoň představení Julius Caesar v Egyptě zaznamenává obrovský zájem publika a mám za to, že jsou všechna představení vyprodána! A já se moc těším, jaká bude reakce publika; věřím, že ho nezklameme.

© PRAŽSKÉ JARO | PRAGUE SPRING FESTIVAL 2023 - FOTO IVAN MALÝ

Sdílejte na: [Facebook](#) [Twitter](#)

Zveřejněno v: [RozhovorPlus](#)

Témata: [Georg Friedrich Händel](#) [Národní divadlo moravskoslezské](#) [Czech Ensemble Baroque](#) [Roman Válek](#)

Karla Hofmannová

Hudební a divadelní publicistka, novinářka, kulturoložka

Pochází z Brna, kde žije a pracuje. Vystudovala pěveckou konzervatoř v Brně a kulturologii v Praze. Pracovala na různých pozicích v kultuře, jako zpěvačka, pedagožka, působila v marketingu a managementu kulturních institucí, což ji přivedlo ke kulturní politice a k žurnalistice. V současné době je v důchodu a působí jako nezávislý novinář, píše recenze především na opery a koncerty klasické hudby a realizuje rozhovory se zajímavými lidmi, kteří se profilují v oblasti kultury. Zajímá se o historii a cestování a jejím velkým koníčkem a relaxací jsou malá vnučata.

Příspěvky od Karla Hofmannové

- [Belgický soubor Zefiro Torna připravil kouzelný koncert v Telči](#)
- [Brno Brass Fest. Velký svátek žesťů v Brně zahájen](#)
- [Jaromír Javůrek: Když je ředitel zároveň dramaturgem a ekonomem, pak jsou to teprve vnitřní boje!](#)
- [Hudba a fotografie vypovídaly o snech i utrpení žen](#)
- [V Ostravě se začalo slavit. Festival Leoše Janáčka má 75. narozeniny](#)

Více z této rubriky

- [Naďa Šormová: Stát nohama na zemi](#)
- [Kateřina Kněžíková: Zpívat Krále Davida je radost, divadlo mě teď tolik netěší](#)
- [Miroslav Srnka: Umění má sílu zotřít naše vnímání](#)
- [Martin Prokeš: Jak mluvit s publikem napříč generacemi? Cestou je pestrost](#)
- [Bratři Jussenovi: Hrajeme zpaměti. Umění totiž bereme vážně](#)
- [Vilde Frang: Posluchači nepotřebují důkaz, že jste technicky dokonalí](#)
- [Jaromír Javůrek: Když je ředitel zároveň dramaturgem a ekonomem, pak jsou to teprve vnitřní boje!](#)
- [David Bazika: Možnosti Smetanovy Litomyšle se radikálně zlepšily](#)
- [Anežka Nováková: V Moravském Krumlově cílíme na „summer vibe“](#)
- [Jonathan Tetelman: Puccinimu vděčím za mnohé. být dvědelem také mělo smysl](#)

Smetanova Litomyšl? Mít otevřené dveře pro každého

10. červen 2025 11:46

Marek Šulc, umělecký ředitel Národního festivalu Smetanova Litomyšl, který je hostem Píkniku s KlasikouPlus.cz, nemá rád stavění světa...

[Číst dál...](#)

VideoPlus | Pavel Trojan: Směřuji k melosu

1. červen 2025 08:48

Narodil se v roce 1956 v Domažlicích na faře. Brzy se ocitl za varhanami a doprovázel kostelní písně. I jeho angažmá...

[Číst dál...](#)

VideoPlus | Karel Pexidr: Bažanty už nelovím

30. březen 2025 10:15

Nebýt komunistů, napsal by Karel Pexidr ještě více básní, odborníky filozofických knih a skladeb pro nejrůznější obsazení, hlavně...

[Číst dál...](#)

AudioPlus

AudioPlus | Václav Vonáček: Smetana v úpravě pro dechy je interpretační výzvou

15. červen 2025 10:59

Pro festival Smetanova Litomyšl připravili na 15. června hráči Berlínských filharmoniků, České filharmonie a dalších hudebních těles komorní...

[Číst dál...](#)

AudioPlus | Jiří Nekvasil: Ostrava si inscenaci barokní opery zaslouží

7. červen 2025 11:00

Händelova opera Julius Caesar v Egyptě, premiérována v Londýně roku 1724, zachycuje politické intriky a boj o moc, ale vedle toho...

[Číst dál...](#)

AudioPlus | Pavel Trojan: Na letošní Pražské jaro jsme hrdí

4. červen 2025 20:24

Hostující zahraniční orchestry, z toho dokonce hned dva americké, byly výrazným znakem osmdesátého ročníku festivalu Pražské jaro.

